

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 30: Ad Venerem

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A cogitasse. eoque referendum est id quod est infra Od. 35. huius lib. *Et inuennum recens Examen Eois timendum Partibus, Oceanosq. rubro.*

GAZIS.] Γάζα (inquit Hesych.) πόλις: ἡστὶ δὲ Πέρσας βασιλεῖον, ἢ οἱ ἐκ τῶν πολλῶν φερόμενοι φόροι, ἢ πᾶσι. M. Tull. qui ab auro, Gazāq. regia manus abstinisset. & offic. 2. omni Macedonum Gaza, que fuit maxima, potitus est Paulus. Horat. infra Od. 16. lib. 2. Non enim Gaza, neque consularis Summouet licitor miseros tumultus Mentis. Pompon Mela. Ceterum in Palestina est ingens & munita admodum Gaza (sic Persae ararium vocant) & inde nomen est, quod cum Cambyses armis Aegyptum peteret, huc belli opes, & pecuniam intulerat.

HORRIBILI QVE MEDO] Medis & Perfis, & Parthis. vt supra Od. 2. *Neu sinas Medos equitare inultos Te duce Caesar.* quibuscum bellum gerere populus Rom. seu potius Augustus populi Rom. nomine cogitabat.

NECTIS CATENAS] seruitutem meditaris, & comparas. nam bello capti, eorum, qui vicerunt, serui fiunt, iure gentium.

EX AVLA] vel puer aliquis, qui regi seruerit, vel puer nobili genere natus à te bello captus. T. Liuius lib. 45. annual. *Pueri Regij apud Macedonas vocabantur principum liberi ad ministerium Regis electi.*

CAPILLIS VNCTIS] vnguento delibutis. **AD CYATHVM STATVETVR]** pocula tibi ministrabit in conuiuio.

SAGITTAS TENDERE, &c.] Od. x. lib. 2. *arcum tendere* dixit magis proprie. Verum tamen etiam Virgil. ita locutus est lib. 9. *Aeneid. & spicula tendere cornu.*

QVIS NEGET ARDVIS] quis neget, fluuios sursum relabi & refluere posse, cum tu libros Platonis, Panætij, Xenoph. Aristot. quos tu legendi causa coemeris, armis commutes: philosophiæque studio relicto, te ad rem militarem conferas? Sunt autem hæc ex Euripidis Medea sumta, vbi sic chorus: *ἀνω ποταμῶν ἱερῶν χωρῶσι παραί. καὶ δίκη, καὶ πάντα πάλιν ἐρέφεται.* id est sursum fluuiorum sacrorum eunt fontes: & iustitia, & omnia retro vertuntur. & prouerbij speciem quandam obtinent. vtitur M. Tull. ad Atticum lib. 15. *de Lenio rem laudo: si verò etiam Carsulenus, ἀνω ποταμῶν.* Vsurpauit & Demosth. in orat. *ἡμεῖς ἄνθρωποι ἀρεσβείας, ἀλλὰ δὴ τὰ ἀνω ποταμῶν ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ πάντες, ὅσοι οἱ ἀεὶ πορεύσασιν, ἐρρήσαν λόγῳ.* id est, sed planè scilicet fluuiorum instar sursum relabentium illo die omnia, quæ de impudicitia facta sunt, verba fluxerunt. non dissimile est illud eiusdem Euripid. *ἰκαπιδ'. ἀνω γὰρ ῥέοι τὰ παράγματ' ἕτως, εἰ πικταζόμεθα δὴ.* id est, sursum enim fluere res videbuntur, si nobis alterius imperio parendum erit.

C **RELABI]** id est, lapsos è montibus in montibus reuerti.

PANÆTI] Panætij, philosophi Stoici, quem sæpe commemorat M. Tullius, quemque imitatus est in libris de officiis.

SOCRATICAM ET DOMVM] id est, Socraticam familiam, Platonem, Alchinem Socraticū, Xenophontem, denique Academicos veteres.

vide annot. ad illum locum epist. i. lib. 1. *quo me Duce, quo lare tuer.*

MVTARE LORICIS IBERIS, &c.] id est, loricis Iberas Philosophiæ antepone, vel Philosophiæ studio omisso, militiam persequi, & arma capere. de verbi *mutare* structura lege que annotata sunt ad Od. 10. huius lib.

TENDIS] in quibusdam libris scriptum est *temnis*, quam scripturam si probamus, idem fere valet, quod, non dubitas, non vertis religioni, audes. vt sup. Od. prox. *negligis fraudem committere forsit.* sed plures, iique manuscripti: in his cod. Don. Farnes. Torn. tres Vaticani, habent *tendis*. quam scripturam secutus sum. *tendis* autem positum esse intelligemus pro, *contendis*, seu *cogitas*, & in animo habes.

POLLICITVS MEL.] quàm rei militari operam dare. longè enim præstat philosophari, quàm militare.

AD VENEREM.

Ode 30.

E

Vt in ædeis Glyceræ veniat.

O Venus regina Cnidi, Paphique,
Sperne dilectam Cypron, & vocatū
Thyre te multo Glyceræ decoram
Transfer in adem.
Fervidus tecum puer, & solutis
Gratiæ Zonis, properentque Nympha,
Et parum comis sine te Iuventas,
Mercuriūsq.

REGINA CNIDI.] Venerem Cnidi sanctissimè coli tradunt boni auctores. in his Pausan. Attic. *Κνίδιοι* (inquit) *πρῶτον Ἀφροδίτῳ μάλιστα, καὶ σφίσι δὲ ἱερὰ τῷ θεῷ, &c.* de Cypro supra diximus Od. 19.

ET VOC. THYRE TE MVLTQ] tibi sacrificantis.

ÆDEM] cur non dixit ad ædeis decoras: cum *ades* numero singulari significet templum, & locum, in quo Deus aliquis colitur? dicendum, per ædem Glyceræ significari sacellum à Glyceræ Veneri consecratum. colebat enim domi suos quisque Deos, qui dicebantur lares familiares, & penates.

FERVIDVS PVER.] Cupido.
ET SOLVT. GRAT. ZON.] cur Gratiarum zonæ solutæ sunt? an quòd munifici & liberales homines, qui sunt omnibus gratissimi, omnia habent aperta ac soluta? & ob eandem causam nudæ dicuntur ab eodem Od. 7. lib. 4. *Gratia cum Nymphis, geminisque sororibus aude Ducere nuda choros.* & 9. lib. 3. *Gratia nudis inneta sororibus.* an quòd Gratiæ, quæ Veneris sunt comites, *τὴν ζώνην λύουσιν*, id est, zonam soluunt (si quis autem nescit,

A nescit, quid sit zonam soluere, discat ex Homer. *ὄδυσσ. λ. λῦσε δὲ παρ' ἑνὶ λῶν ἄνδρῳ, καὶ δ' ὑπνον ἔχευε.* & Theocr. *εἰδ. κ. λῦσε δὲ οἱ μήτηρ, καὶ οἱ λέχος ἐν τῶν ὄρων.* & Catul. ad Ian. *Ne querendum aliunde foret nervosius illud, Quod posset zonam soluere virgineam.* an quod etiam pauperes, & qui nullis diuitiis, aut facultatibus instructi sūt, possunt ab altero gratiam inire, & in eum beneficium aliquod conferre, puta opera, & arte, & virtute? an quod inter amicos omnia sunt nuda, soluta, & aperta? quod postremum est Porphyri. Ita autem pingi solebant Gratia tres, vt testatur Seneca, manibus implexis, ridentes, iuvenes, virgines, solutis ac perlucidis vestibus. Adde huic Seruium, qui hanc notat ad illum Virg. locum *Æneid. 1. Matris Acidalia:* in monte Acidalio lauant se Gratia, quas Veneri constat esse sacratas. Ipsius enim & Liberi filia sunt, nec immeritò. Gratia enim per horum ferè numinum munera conciliantur. Ideo autem nuda sunt, quòd Gratia sine fuce esse debent: ideo connexa, quia eas insolubileis esse decet. Horat. *Segnesque nodum soluere Gratia.* (hæc sunt ex Od. 21. lib. 3.)

B Quòd verò vna auersa pingitur, duæ nos aspicientes, hæc ratio est, quia profecta à nobis gratia, duplex solet reuerti. alij sic, in quibus Michaël Ephesius in lib. 5. de moribus ad Nicom. *διὰ τὸ καὶ τριῶν ἑσῶν ἐν τῇ γῶ χάριτων ἡ μίση ἕστα τῶν ἀκρον, ἐμπάλιν ἐστραπιάσας πρὸς τὸν χαρισάμενον, καὶ δεξιῶν: καὶ τὸ μὲν ἐπεστράφθη πρὸς τῶν εὐπεποιήματα, ἢ συμβολοὺν ὑπηρεσίας. τὸ δὲ δεξιῶν δαί, τὸ πάλιν ἀρχὴν αὐτῆν ποιῆσαι τὸ ἀντιπερὶ γῆν.* id est, iccirco media triū Gratiarum, quæ in templo sunt posita, retro versa est in eum, qui beneficium contulit, & dextram ei porrigit, benignèque eum accipit. Ac quòd in eum, qui bene meritus est, sit conuersa, signum est officij, atque obsequij: quòd autem manu porrecta eum accipiat, significat, eam non satis habere gratiam referre, sed etiam nouum beneficij conferendi initium facere.

C ET PARVUM COM. SINE TE IUV.] significat, iuuenes sine rebus Veneris, & amatoris seueriores ac tristiores esse, quàm ætatem deceat. est autem Iuuentas, iuuentæ Dea, Iouis & Iunonis filia, quam læuem, id est, imberbem appellat Od. 11. lib. 2. *fugit retrò Læuis Iuuentas.* De ea M. Tull. lib. 1. de natura deorum sic scribit: *At poëte quidem nectar, ambrosiam, epulas comparant, & aut Iuuentatem, aut Ganymedem pocula ministrantem, & Tuscul. lib. 1. non enim ambrosia Deos, aut nectare, aut Iuuentate pocula ministrante letari arbitror.* Appellatur autem hæc à Græcis Hebe, id est, pubertas: quam Homer. Hercules vxorem facit.

Ode 31.

Se non diuitias: sed tranquillam, hilaramq; vitam ab Apolline poscere.

QUID dedicatum poscit Apollinem
 Vates? quid orat, de patera nouum
 Fundens liquorem? non opimæ
 Sardinia segetes feracis:

D
 Non aestuosa grata Calabria
 Armenta: non aurū, aut ebur Indicum:
 Non rura, quæ Liris quieta
 Mordet aqua, taciturnus amnis
 Premant Calena falce, quibus dedit
 Fortuna vitem: diues & aureis
 Mercator exsiccat culullis
 Vina Syra reparata merce,
 Diis carus ipsis: quippe ter, & quater
 Anno reuisens æquor Atlanticum
 Impune. me pascunt oliua:
 Me cichoréa, leuésque malua.
 Frui paratis & valido mihi
 Latoë donec, & precor, integra
 Cum mente: nec turpem senectam
 Degere, nec cithara carentem.

E
 QUID DEDIC. POSC. APOLL.] Apollinem, cui templum excitauit, dedicauitque Cæsar Augustus in palatio, vt scribit Sueton. eodémque loco bibliothecam libris omnibus instructam. Horat. epist. ad Iul. Flor. lib. 1. *Et tangere vitet Scripta, palatinus quacumq; recepit Apollo.* & lib. 2. ad August. *si munus Apolline dignū Vis cõplere libris.*

DE PATERA NOV. FVND. LIQV.] vini primitias libans & offerens Diis immortalibus. sic Od. 5. lib. 4. *te prosequitur mero Defuso pateris.*

NON OP. SARDINIÆ SEGETES FERACEIS:] sic habent libri veteres Donati, Faëni, Vrf. Tornes. duo Vatic. non admodum dissimile est illud, quod optat Pindarus *εἰδ. η. Νεμ.* Alij (inquit) aurum optant, alij possessiones, fundos, & prædia: mihi autem detur, posteaquàm meis ciuibus placuerim, res laudabileis laudibus affecerim, iniustas & improbas, vituperarim, ossa terræ mandare. Verba Græca petat ex Pindaro, qui volet, nos locum indicauimus.

F
 OPIMÆ] pinguis & vberis, sed tamen insalubris, & pestilentis. M. Tull. epist. lib. 7. ad Fad. Gallum. *Id ego in lucris pono non ferre, hominem pestilentiorē patria sua.* Idem ad Q. Frat. lib. 2. *Cura mi frater, vt valeas, & quamquam est hiems, tamen Sardiniam esse cogites.* Opimum Varro, & Festus ap Ope deducunt Saturni vxore, quòd ipse agrorum cultor habetur, à satu nominatus, tenentque falcem effingitur: quod est insigne agricolæ. Vnde spolia quoque, quæ dux populi Rom. duci hostium detraxit, opima dicuntur. Hæc Festus. sic suprâ idem Horatius *Larissam opimam* dixit.

SEGETES FERACEIS] agros fertileis. seges ea pars agri, quæ arata & consita est. Horatius translata posuit epist. 7. lib. 1. *Hæc seges ingratos tulit & feret omnibus annis.*

ÆSTVOSÆ] solis ardore torrida. sic suprâ Od. 22. *Syrteis aestuosas* appellat.

EBVR INDICVM] Virg. Georg. lib. 1. *India* h ij mittit